

Sözcük, dilin anlamlı en küçük birimidir. Duygu ve düşünceler, sözcükler aracılığıyla ifade edilir. Bu bakımından sözcükler, duygu ve düşünceleri gösteren simgeler/göstergelerdir. Sözcükler kavramların sese bürünmüş biçimidir. Bir kısmı tek başına anlamlıdır; duygu, düşünce, varlık, durum bildirir.

Mutluluk, bilgi, ağaç, uyumak...

Bir kısmı tek başına anlamsızdır; cümle içinde görevdeş unsurları bağlar ya da anlam ilgileri kurar.

-ve, ama, hatta, göre, kadar, gibi...

Şimdi birkaç örnekle, sözcüklerin farklı cümlelerde nasıl değişik anlamlar kazandığını inceleyelim:

I. Gök gürültüsünden korkan çocuklar evlerine kaçmış.

II. Tutuklulardan bazıları, hapisten tünel kazarak kaçmış.

III. İhtiyarın üzerindeki ceketin yeşili iyice kaçmış.

Bu cümleleri incelediğimizde; “kaçmak” sözcüğünün I. cümlede “hızla koşup bir yere saklanmak”, II. cümlede “fırar etmek”, III. cümlede “rengi ağarmak, uçmak” anlamlarında kullanıldığını görüyoruz. İşte sözcüklerin bu farklı anlamları; gerçek, mecaz, yan, terim, somut ve soyut anlam diye adlandırılır.

A. BU KONUYLA ŞUNLARI KAVRAMANIZ GEREKİR:

- Sözcüklerin bir tek anlamla sınırlı olmadığını
- Sözcüklerin cümlelerde farklı anlamlar yüklenebileceğini
- **Sözcüğün anlamını**, kullanıldığı cümlenin belirlediğini
- Sözcüklerin gerçek, mecaz ve terim anlamını birbirinden ayırabilmeyi
- Deyimlerle ikilemelerin anlam özelliklerini
- Yansıma sözcüklerin nasıl türetildiğini
- Eş anlamlılık, yakın anlamlılık, karşıt anlamlılık ve sesteşlik gibi kavramların ne anlama geldiğini
- Somut ve soyut anlamlı sözcükleri ayırmayı

B. KONUYLA İLGİLİ SORULARIN ÖZELLİKLERİ

Sözcükte anlam konusundaki sınav sorularının amacı, sözcüklerin ya da sözcük gruplarının (**deyimler, ikilemeler** vb.) cümlede kazandığı anlamı, öğrencilerin bilip bilmediğini ölçmektir. Sözcük dağarcığımızı geliştirmenin tek bir yolu vardır, o da sözlük eşliğinde okumaktır. Okurken anlamını bilmediğimiz bir sözcük veya deyimle karşılaşıncı, sözlüğe başvurup o sözcük veya deyim anlamını öğrenmemiz gerekir. Böyle davranırsak konuyu kökünden çözmüş oluruz.

C. KELİMEDE ANLAM KONUNUN SINAVLARDAKİ YERİ:

Sözcükte anlam konusundan her sınavda mutlaka soru çıkmaktadır (Konuyla ilgili soru sayısı 3-6 arasında değişmektedir.) Ayrıca cümlede anlam ve paragrafta anlam konularını yakından ilgilendirmesi, bu konunun önemini artırmaktadır.

KELİMEDE ANLAM:

Sözcük, dilin anlamlı en küçük parçasıdır. Sözcükler varlıkların, durum ve olayların dildeki karşılıklarıdır. Asıl işlevi toplumdaki anlaşmayı sağlamak olan dil, bu görevini ancak sözcükler aracılığıyla gerçekleştirebilir. Duygu ve düşünceler, sözcüklerin belli kurallara göre dizilişlerinden oluşan cümleler vasıtasıyla dışa yansıtılır.

Sözcükler, değişik cümlelerde farklı anlamlar kazanabilir. **Kelimenin anlamını** kullanıldığı cümle belirler. Sözcüklerin belirttiği anlamlar ikiye ayrılır: gerçek anlam, mecaz (değişmece) anlam.

Sözcükte Anlam Soru Çözüm Videoları